

COR

INDUSTRIA CREATIVĂ DIN MOLDOVA

MINISTERUL
CULTURII

USAID
UNITED STATES AGENCY
FOR INTERNATIONAL
DEVELOPMENT

Suedia
Sverige

ukaid

INVEST
MOLDOVA

COR
ASOCIAȚIA
COMPANIILOR
DE CREAȚIE
DIN MOLDOVA

MEDIACOR

ARTCOR
ASOCIAȚIA
COMPANIILOR
DE CREAȚIE
DIN MOLDOVA

ASOCIAȚIA COMPANIILOR
DE CREAȚIE DIN MOLDOVA

2023

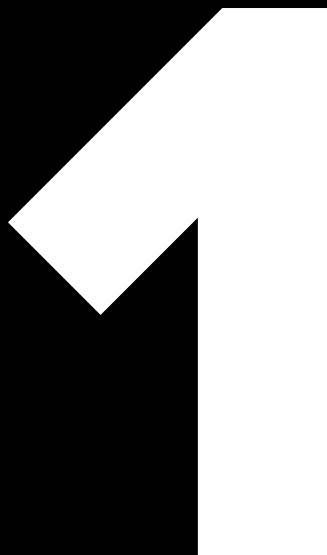
Economia creativă

este unul dintre sectoarele cu cea mai rapidă evoluție din lume. Industriile creative creează locuri de muncă și venituri, promovează inovația și contribuie la bunăstarea societății în ansamblu.

Talentul

este un concept asociat creativității umane, care poate fi explorat și valorificat prin crearea de circumstanțe favorabile de manifestare.

CE ESTE ȘI PRIN CE SE REMARCĂ INDUSTRIA CREATIVĂ?

Industria creative sunt acele sectoare de activitate organizată care au ca obiectiv principal producerea sau reproducerea, promovarea, distribuția sau comercializarea de bunuri, servicii și activități cu conținut cultural, artistic sau de patrimoniu.

Deși conceptul de economie creativă este în proces de evoluție, acesta reflectă ideea că bunurile creative pot genera creștere economică, crea locuri de muncă și venituri din export, promovând, în

același timp, incluziunea socială, diversitatea culturală și dezvoltarea umană.

Odată cu trecerea timpului, în procesul de adaptare la progresul tehnologic și la creșterea ponderii rolului mass-media în societate, industriile creative au încorporat procese de producție sofisticate și metode de distribuție pe scară largă, pentru a ajunge pe piețele globale.

unesco.org

CONTRIBUȚIILE VALOROASE ALE INDUSTRIEI CREATIVE

Aduce oameni și comunități împreună prin experiențe comune, cu scopul dezvoltării unor produse și servicii inovative.

Reprezintă un angajator de referință al oamenilor cu înaltă calificare, făcând, astfel, parte din „economia bazată pe cunoaștere” (o ramură care include activități economice fundamentate pe resurse intelectuale).

Adaugă valoare altor industrii prin servicii precum design, publicitate și branding.

Relaționează și colaborează cu instituții de învățământ superior și sprijină educația alternativă.

DIVERSITATEA CATEGORIILOR INDUSTRIEICREATIVE

Publicitate și comunicare

Servicii de publicitate, Marketing și PR

Arhitectură

Arhitectură, Inginerie, Design de interior

Design

produse și servicii, inclusiv modă

Audiovizual

Film, televiziune, video, radio, fotografie, radiodifuziune, media digitală

Literatură și editarea de carte

Cărți, presă scrisă, publicații periodice, reviste

Arte vizuale și interpretative

Muzică, teatru, dans, festivaluri

CreaTech

jocuri, realitate extinsă - RV / RA / IA

**POTENȚIALUL
INDUSTRIEI
CREATIVE
LA NIVEL GLOBAL**

Industria culturală și creativă reprezintă unul dintre sectoarele cu cea mai rapidă creștere din lume. Cu o valoare globală estimată la 4,3 trilioane de dolari pe an, sectorul cultural reprezintă în 2023 6,1% din economia globală.

Acestea generează venituri anuale de 2.250 miliarde de dolari și milioane de locuri de muncă în întreaga lume, angajând mai multe persoane cu vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani decât orice alt sector.

Industria culturală și creativă au devenit un punct de referință pentru creșterea economică incluzivă, reducerea inegalităților și atingerea obiectivelor stabilite în Agenda pentru Dezvoltare Durabilă 2030.

REPUBLICA MOLDOVA – CENTRU CREATIV PENTRU EUROPA DE EST

Republica Moldova beneficiază de o poziționare avantajoasă și promițătoare pentru a deveni o sursă de talente calificate pentru piețele creative internaționale, generând bunuri și servicii de calitate pentru export. Potențialul creativ al

Republicii Moldova este influențat de sectorul IT care se bucură de rezultate remarcabile, de portofoliul de talente creative calificate, de o gamă vastă de tehnologii și un ecosistem ambițios de servicii creative.

PUNCTELE FORTE ALE INDUSTRIEI CREATIVE DIN MOLDOVA

- Diversitate culturală
- Poziționare geografică favorabilă
- Talente locale calificate
- Acces la cele mai noi tehnologii
- Internet rapid și o industrie IT dezvoltată
- Infrastructură și ecosistem emergent
- Stimulente fiscale pentru afaceri
- Asociații de sprijin pentru industrie

2

Festivalul Industriilor Creative

În primele zile din luna iunie, anual, are loc Festivalul Industriilor Creative (FIC) în Chișinău, Republica Moldova. Festivalul este organizat de către Centrul Industriilor Creative Artcor, iar în anul 2023 se desfășoară sub patronajul Președintei Republicii Moldova, Maia Sandu.

În 2023, Festivalul adună peste 30 de speakeri locali și internaționali din Statele Unite, Japonia, Olanda, Austria și România, care vin în Moldova pentru a dezbate viitorul industriilor creative.

Subiectul acestei ediții gravitează în jurul perspectivei oferite de instrumentele de inteligență artificială prin prisma capitalului uman. Îmbinând AI-ul și capitalul uman, poate fi obținut un limbaj nou- HumAI.

Este o premieră absolută pentru țara noastră ca printre vorbitori să se regăsească designerul grafic David Carson (care a revoluționat industria creativă din SUA încă în anii '90) sau Sho Sato (Japonia) - specialist în exportul jocurilor digitale și non-digitale.

Agenda desfășurată a festivalului poate fi accesată la fic.artcor.md

Partenerii evenimentului sunt Ministerul Culturii, Proiectul Tehnologiile Viitorului, finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie, Fundația Moldcell și Agenția de Investiții „Invest Moldova”.

COMPANIILE DE CREAȚIE DIN MOLDOVA ȘI POTENȚIALUL LOR DE CREȘTERE

174 MLN

veniturile acestui sector în 2021

Activitățile creative care au înregistrat
cei mai mulți angajați în 2020:

artele interpretative

1 837
de angajați

agențiile de publicitate

1 671
de angajați

producția de programe TV
și activități de difuzare

1 296
de angajați

firmele de arhitectură

1 266
de angajați

Conform Strategiei Naționale de Dezvoltare a Industriilor Creative 2023-2027 „Moldova Creativă”, industria creativă din Republica Moldova este reprezentată de:

2 200

entități

9 000

angajați

cca **2 500**

liber-profesioniști

Care activează
în domenii precum:

- design
- publicitate
- media digitală
- arhitectură
- muzică
- cinematografie
- teatru
- animație
- publicarea cărților și jocurilor
- realitatea augmentată
- realitatea virtuală

În perioada 2015-2020

**două treimi din sectoarele creative
au înregistrat o creștere a numărului
de întreprinderi cu peste**

> 10%

**numărul întreprinderilor de design
specializat a crescut, anual, în medie cu**

24%

Pentru afacerile creative și media există un potențial de creștere și mai mare în condițiile colaborării cu alte sectoare. Parteneriatele cu profesioniștii talentați din sfera tehnologiilor informaționale din Moldova în domenii precum design-ul de jocuri, realitatea augmentată și realitatea virtuală, instalațiile immersive ar putea constitui un exemplu elocvent.

cea mai mare creștere fiind înregistrată
de activitățile de post-produție de film,
video și televiziune

45%

TINERII CREATIVI DIN MOLDOVA. RESURSE EDUCAȚIONALE

**Profesiile Viitorului – oportunitatea
de a obține studii de calitate acasă**

3

**SPECIALIZĂRI
NOI**

Animație, Game Design,
Multimedia

4

**UNIVERSITĂȚI
DE STAT**

UTM, USM, UPSC,
AMTAP

Angajatori din toată lumea

Absolvenții vor putea lucra de oriunde din lume dacă dispun de un laptop, de conexiune la Internet și, desigur, de cunoștințele necesare.

Mentori remarcabili

Profesioniști (de acasă și din străinătate) cu un parcurs excepțional în domenii precum publicitate, animație, cinematografie.

Cunoștințe practice

Centre de Excelență în universități:

USM – Mediacor

UTM - Tekwill, ZIPHOUSE

UPSC - Clasa Viitorului

AMTAP - Artcor

Trei direcții

Studentii își vor putea alege direcția de studiu și dezvoltare ulterioară: artistică, tehnică sau conceptuală.

ADMITERE PROFESIILE VIITORULUI

educatie.cor.md

GAME DESIGN

UTM | Facultatea de Design

UPSC | Facultatea de Arte
Plastice și Design

USM | Facultatea
de Matematică
și Informatică

După absolvire vei putea deveni: Producător, Marketing manager, Community Manager, Game designer, UX/UI designer, Level designer, Programator de rețele, VR/AR programator, AI programator, Programator de fizica jocurilor, Artist modelare 3D, Animator, Designer de efecte speciale, Artist tehnic, Programator grafic, Programator-animator.

ANIMAȚIE

AMTAP | Facultatea
Arte Plastice, Decorative
și Design

UPSC | Facultatea Arte
Plastice și Design

UTM | Facultatea de design

După absolvire vei putea
deveni: 2D animator, 3D
animator, Background artist,
Character animator, Clean-up
Artist, Digital ink and paint
artist, Image editor, Key
frame animator, Layout artist,
Lighting artist, Rendering
artist, Rigging artist, Story-
board artist, Texture artist.

MULTIMEDIA

USM | Facultatea de
Jurnalism și Științe ale
Comunicării

După absolvire vei putea
deveni: Producător TV,
Producător de seriale,
Producător de filme
documentare, Regizor de
sunet, Designer grafic,
Motion designer, Editor de
imagine, Scenarist, Colorist,
Dubbing mixer.

În Republica Moldova industriile creative funcționează după modelul unui ecosistem. Evoluția acestora este influențată de mai multe entități care acționează ca o rețea de sprijin, de colaborare și promovare a excelenței în domeniile creative.

Proiectul tehnologiile Viitorului

are drept scop sporirea competitivității și integrarea pe piața globală a industriilor cheie din Republica Moldova – IT , inginerie,

industria ușoară, industriile creative și digital media. Cu un budget de peste \$50 milioane și o durată de implementare de pînă în 2026, Proiectul Tehnologiile Viitorului se bazează pe angajamentul ferm din ultimii 8 ani al partenerilor strategici USAID, Suedia și UK aid de a propulsa industria creativă drept un hub pentru Europa Centrală, economia creativă fiind un motor esențial pentru imaginea națională, coeziunea socială și dezvoltarea economică a țării.

ECOSISTEMUL INDUSTRIEI CREATIVE

Asociația Companiilor de Creație din Moldova (COR)

a fost lansată în 2017 pentru a acționa drept portavoce a industriilor creative din Moldova și pentru a permite creșterea și reprezentarea fiecărui subsector al industriei. Membrii asociației includ agenții de creație și marketing, design grafic, companii de arhitectură, case de producție video

și de închiriere, studio-uri de sound design, producție muzicală și animație.

Asociația sprijină colaborarea între aceste industrii pentru a ajunge pe piețele de export și încurajează excelența, oferind oportunități de învățare și dezvoltare.

Innovate
Moldova

www.cor.md

fb.com/cormd

ig.com/cor.moldova

Ministerul Culturii

gestionează abordarea strategică ce vizează dezvoltarea industriilor creative. Pentru anul 2022, bugetul Ministerului Culturii este estimat la circa 23 de milioane de Euro, ceea ce reprezintă 0,76% din bugetul de stat. În total, 80% din resursele sale financiare sunt alocate pentru 14 instituții teatrale-concertistice, 7 muzee, 2 biblioteci, 2 instituții publice din domeniile educației artistice, 3 reviste și alte 8 instituții specifice sectorului (centre de artă, agenții etc.).

Acesta este un element important pentru ecosistemul cultural al țării și fundamentul industriilor creative mai ample.

Centrul Național al Cinematografiei din Moldova (CNC)

este o instituție publică dedicată promovării industriei cinematografice din Moldova și protejării, dezvoltării și valorificării patrimoniului cinematografic național.

În calitate de organizație publică, CNC Moldova este subordonat Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, cu activități variind de la încurajarea dezvoltării industriei cinematografice și stimularea culturii cinematografice autohtone până la protejarea patrimoniului cinematografic național și implementarea politicilor de stat pentru îmbunătățirea sectorului creativ.

Agenția de Investiții

este agenția-cheie a Guvernului Republicii Moldova pentru dezvoltarea comerțului internațional și sursa principală de informații și asistență pentru potențiali investitori.

Agenția oferă servicii personalizate pentru potențialii investitori pe parcursul procesului decizional, sprijină investitorii existenți în extinderea operațiunilor în Moldova și lucrează cu IMM-urile din țară pentru a le promova serviciile pe piața internațională.

Moldova IT Park -

Primul parc IT virtual din Moldova ce creează un mediu de afaceri competitiv prin aplicarea unei cote unice de impozitare de 7% pe cifra de afaceri, diminuarea barierelor birocratice, scutirea de taxe pentru angajații companiei, facilitarea eliberării permisului de ședere și prezența virtuală, pentru companiile IT și sectorul creativ inclusiv R&D, Design, dezvoltare de jocuri, post-producție, VFX și efectele speciale.

CENTRE DE EXCELENȚĂ

ARTCOR

este un centru de dezvoltare al industriilor creative, care adună comunitățile creative și conectează membrii lor.

Servind drept un nucleu al comunității creative emergente din Moldova, Artcor urmărește să susțină sub-sectoarele creative, oferind acces la formare de ultimă oră și sprijinind startup-urile pentru a crește capacitatea de operare a acestora.

Artcor oferă acces la tehnologie de ultimă oră, spațiu de lucru în comun, oportunități de formare și construiește un ecosistem dinamic pentru industriile de servicii creative din Moldova.

artcor.md

fb/artcor

ig/artcor

MEDIACOR

Mediacor este un hub de producție audiovizuală de ultimă generație, localizat în inima Chișinăului. Acest centru oferă oportunități de colaborare creativă pentru profesioniștii în devenire și cei consacrați din domeniile: multimedia, producție și post-producție de film, dezvoltare de jocuri, animație, conținut generat de inteligența artificială, media digitală etc.

Mediacor își propune să ofere un cadru favorabil pentru construirea unei comunități ambițioase de antreprenori și tineri creativi. Toți cei interesați de un viitor care este centrat pe media digitală și producția de divertisment pot găsi oportunități de dezvoltare în cadrul Mediacor.

Mediacor acționează ca o platformă pentru facilitarea și formarea competențelor necesare industriei audiovizuale, sprijinind diversitatea media, noile forme de conținut media și startup-urile. În același timp, Mediacor este o platformă de colaborare pentru companiile din industria media digitală, menită să asigure promovarea produselor și serviciilor acestora.

Mediacor își construiește activitatea în acord cu valorile sale de bază: curiozitate, incluziune, protecție, gândire liberă.

mediacor.md

fb/mediacor

ig/mediacor

INIȚIATIVA MOLDOVA PENTRU PACE

Ca răspuns la războiul din Ucraina, în timp de doar 48 de ore, comunitatea creativă din Moldova a reușit o performanță extraordinară: crearea campaniei naționale de comunicare „Moldova pentru Pace”.

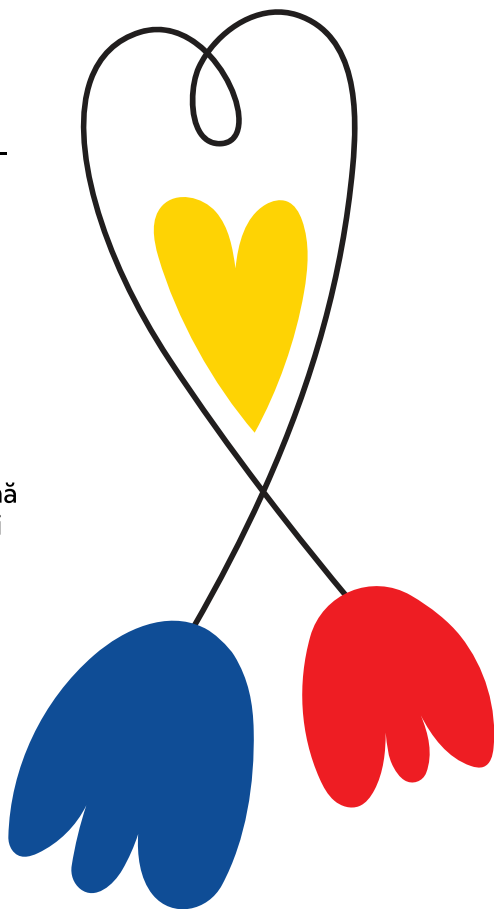
Deși comunitatea companiilor de creație este relativ tânără, aceasta și-a asumat un rol pe cât de dificil, pe atât de necesar: susținerea dezideratului de consolidare a unei societăți divizate, sprijinirea puternică a refugiaților ucraineni și a luptei împotriva știrilor și informațiilor false.

Zeci de comunicatori care activează în sectorul public, asociativ și privat și 15 agenții de comunicare, design, media și producție video s-au reunit în cadrul Artcor pentru a dezvolta strategia campaniei, a stabili mesajele-cheie și a schița identitatea vizuală.

La data de 1 Martie, a fost lansată campania „Moldova pentru Pace”. Ulterior, mesajele și identitatea vizuală a campaniei au fost preluate de președintele, prim-ministrul și speakerul Republicii Moldova. Se estimea-

ză că peste 2 milioane de locuitori ai țării au interacționat cu mesajele acestei campanii, distribuite în peste 100.000 de materiale informative în limbile română, rusă și ucraineană.

Campania „Moldova Pentru Pace” și-a propus și a reușit să aducă oamenii împreună sub egida unui simbol și a unei cauze care transcende multiplele diferențe dintre ei.

[youtube.com](https://www.youtube.com)

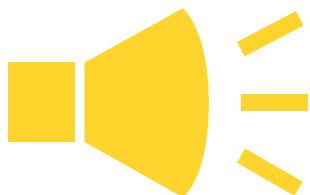
EROII INDUSTRIEI CREATIVE

4

cor.md/#membri

De ce să devii membru COR?

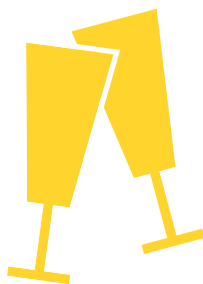
Reprezentare prin *lobby* și *advocacy* de către o entitate care își propune să acționeze drept promotor al industriei.

Stabilirea conexiunilor și colaborarea cu persoane din domenii de expertiză similare sau apropiate.

Accesul comun la fondurile donatorilor, acordate pentru dezvoltarea industriei.

Accesul la evenimentele și proiectele COR; Promovarea pe piețele internaționale.

LISTA MEMBRILOR COR (IUNIE 2023)

A.O. Asociația Națională
a Industriei Muzicale

ZOOB|S|ZOOB

A.O. CUIBUL Societatea
Republicană Muzicală

A.O. Centrul Tehnologic
Educațional "M.I.T - CENTER"

Abpartners Studio SRL

Academia Rockit AO

Adcenter SRL

AF Architects SRL

KLUMEA

AO Calumea

Asociația pentru dezvoltare
durabilă și bunăstare socială A.O.

Avantaj Prim SRL

BR Films SRL

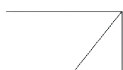
Bright Communications SRL

Bully Studio C SRL

Business-TV Media SRL

Calujac Architecture

Casa Imago SRL

KURIOV

Curilov Grup SRL

Dax Tandem SRL

Design Arhitectură
și Stil SRL

Dimgan Service SRL

CARTIER

Editura Cartier

FLORESITAS

Floresitas A.O.

ARCHITECTURE & DESIGN
GORGONA

Gorgona SRL

ids
advertising

Idea Studio SRL

InHarmony MGMT SRL

Interact Media SRL

Mihai Stamati Atelier
de designR"

Moldcell Moldova Foundation

Nahaba Studio SRL

Nayada SE SRL, IM

NRG Media

Ogilvy Advertising SRL

Pascaru Production SRL

Piko Creative Services SRL

Pixel Film & Animation SRL

Pot Music

PROimage SRL

ProPro Agency SRL

JURNAL TV

Reforma ART SRL

Rozum IT SRL

Ringtail Studios
Group SRL

Selectcanal-TV

Shaw and
Partners LLC

Sacralium Games

bonsanco
creative studio

Soleos Services SRL

Stellar Group SRL

Simpals
Studio SRL

Suhil
Production SRL

Tagme Studio SRL

Studio 43oz SRL

Wegosocial SRL

Lista actuală poate fi consultată pe www.cor.md/#membri

Acest material a fost implementat în 2023, ca parte a asistenței pentru Industria Creativă din Republica Moldova oferită de Proiectul de Competitivitate pentru Moldova, finanțat de USAID, Suedia și Marea Britanie.

Conținutul materialului este responsabilitatea creatorului și nu reflectă neapărat punctele de vedere ale USAID, ale Guvernului american, suedez și britanic.